

Izbrane slike in fotografije v petdesetih letih Preseka – nadaljevanje in konec

↓ ↓ ↓

NADA RAZPET, MARKO RAZPET IN ANDREJ LIKAR

→ Pred nami je še zadnji izbor slik in fotografij, in sicer od 32. do 50. letnika. Velikost lista se je povečala na 21 cm × 25 cm, spremenila pa se je tudi njegova notranja podoba.

Nekateri Presekovi članki se lahko dobijo na spletnem naslovu <http://www.dlib.si/> v rubriki *Periodika*. Veliko starejših prispevkov pa hitro najdemo na spletnem naslovu <http://www.presek.si/> v *Arhivu revij*.

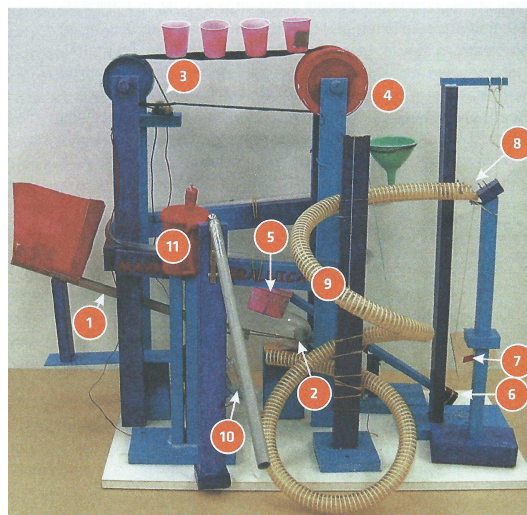
Aleš Mohorič je v 5. številki 32. letnika Preseka objavil članek *Vzporedno parkiranje*. Z geometrijskimi metodami je razložil, kako se parkira avtomobil ob pločniku v prazen prostor med dvema parkiranima avtomobiloma. Razlago je opremil s slikami, med njimi je tudi ena nekoliko hudomušna (slika 1).

SLIKA 1.

Leto 2005 je bilo razglašeno za Svetovno leto fizike. Takrat so po naših šolah potekali številni veržni eksperimenti. Nataša Vaupotič je temu namenila v 3. številki 33. letnika članek *Deveti in deseti člen verige eksperimentov*. Primer postavitve ilustrira slika 2.

Andrej Taranenko je za 3. številko 34. letnika prispeval članek *Mreže*. Obravnava trikotniške in šestkotniške mreže. Prispevek je nadaljevanje članka iz

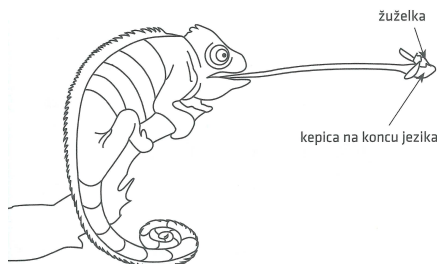
SLIKA 2.

prejšnje številke. Trikotniška mreža se uporablja pri igri *kitajska dama* (slika 3), šestkotniško pa srečamo pri čebeljem satovju.

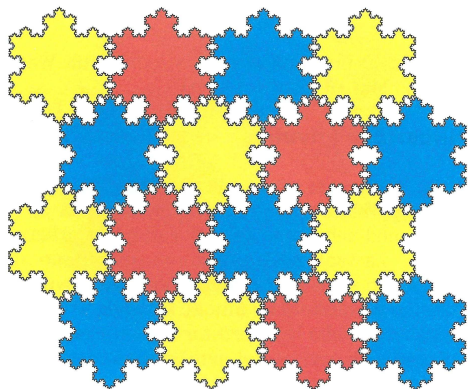
SLIKA 3.

Znano je, da kameleon prilagaja barvo okolju, pa tudi, da z jezikom bliskovito zagradi plen na precejšnji razdalji. Andrej Likar je v 5. številki 35. letnika v članku *Kako kameleon iztegne jezik?* po fizikalno razložil, kako mu to uspe (slika 4).

SLIKA 4.

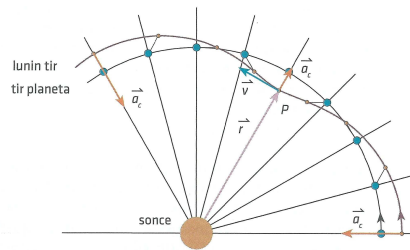
V 5. številki 36. letnika je Ciril Petr v članku *Stare krivulje, moderna orodja* s takrat (2009) modernimi računalniškimi orodji obravnaval nekatere posebne krivulje (Kochova snežinka, obratna Kochova snežinka, Peanova krivulja, zmajeva krivulja, preproga Sierpińskega, Hilbertova krivulja). Z nekaterimi se da prekriati ravnino. Slika 5 kaže, kako lahko ravnino prekrijemo s Kochovo in obratno Kochovo snežinko.

SLIKA 5.

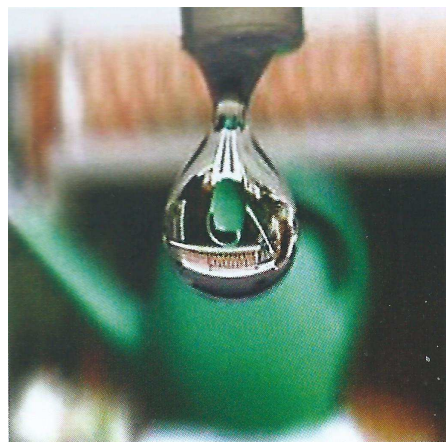
Četrta številka 37. letnika prinaša zanimiv članek *Po takem tiru se giblje Luna* avtorjev Nade Razpet in Tomaža Kranjca. To je nadaljevanje članka s podobnim naslovom iz prejšnje številke. Avtorja z računi pokažeta, da Lunin tir, če bi ga gledali s Sonca, nima

zank (slika 6). Marsikdo bi brez premisleka in računov menil, da jih ima.

SLIKA 6.

Tine Golež je za 4. številko 38. letnika prispeval tri fotografije padajoče vodne kapljice. Na prvi je v stanju, ko se ravno še drži pipe (slika 7), v drugem je vertikalno podaljšana, v tretjem pa vertikalno skrčena. V vseh stanjih pa deluje kot leča.

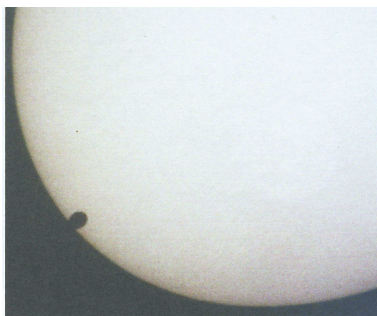
SLIKA 7.

Andrej Guštin je v 6. številki 39. letnika pisal o prehodu Venere čez Sončevo ploskev. Pojasnil je pomen tega redkega dogodka za astronomijo in podal nekaj nasvetov za opazovanje. Zadnja prehoda sta bila leta 2004 in 2012. S primerno opremo se da prehod Venere tudi fotografirati (slika 8 iz leta 2004).

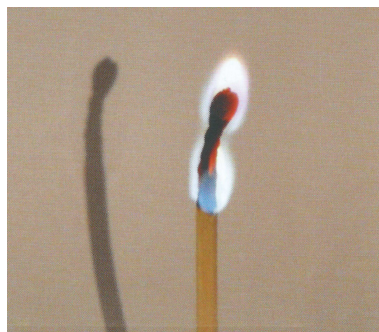
Aleš Mohorič je v 4. številki 40. letnika objavil zanimivo fotografijo (slika 9) totalnega odboja svetlobe. Pojasnil je tudi, zakaj do njega pride.

V 4. številki naslednjega letnika je Aleš Mohorič opisal nastanek ivja, Peter Legiša pa je k opisu pri-

SLIKA 8.

SLIKA 11.

pojava.

SLIKA 9.

speval dve fotografiji. Ena od teh je na sliki 10.

SLIKA 10.

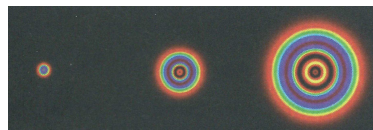
Isti avtor je v 4. številki 42. letnika pojasnil, zakaj sence plamena goreče vžigalice, na katero svetimo z lučko, na zaslonu ne opazimo (slika 11).

Nada Razpet je v prvi številki 43. letnika objavila fotografijo sosedca (slika 12) in pojasnila nastanek

SLIKA 12.

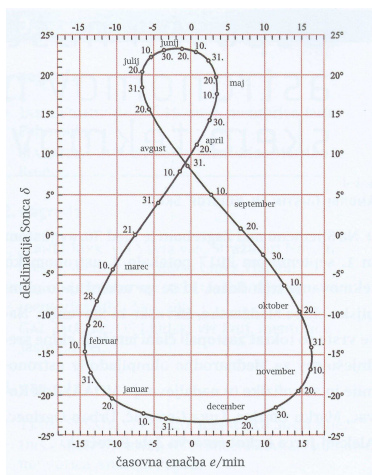
Andrej Likar je za 4. številko 44. letnika prispeval dobro predstavljen članek *Barvna lestvica*. Na sliki 13 je vodikov atom v treh stanjih: 1s, 2s in 3s.

SLIKA 13.

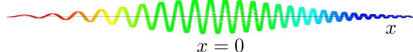
Andrej Guštin in Krištof Skok sta v 3. številki 45. letnika objavila članek *Uspešen nastop naših mladih astronomov na 3. astronomskem tekmovanju treh dežel*. Pri prvi teoretični nalogi so tekmovalci uporabili analemo, to je krivuljo na sliki 14.

Andrej Likar je v 3. številki 46. letnika v članku *Svetlobni žvrgolej* obravnaval poseben svetlobni su-

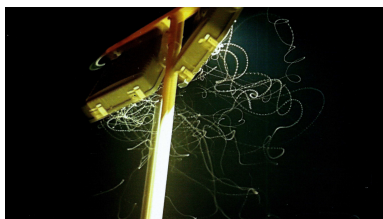
SLIKA 14.

nek, pri katerem se vzdolž njega spreminja valovna dolžina. Primer ponazarja slika 15.

SLIKA 15.

Aleš Mohorič je v prvi številki 47. letnika v članku *Tirnica* predstavil, kako nastane fotografija (slika 16) nočnih žuželk, ki letajo okoli ulične svetilke.

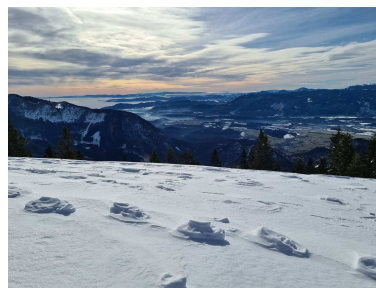

SLIKA 16.

V 6. številki 48. letnika je Nada Razpet razložila, kako nastanejo dvignjene stopinje v snegu (slika 17).

Ista avtorica je v 6. številki 49. letnika opisala zanimivo oblikovane svetlobne zajčke, ki nastanejo po odboju sončne svetlobe na velikih okenskih šipah (slika 18).

V prvi številki jubilejnega 50. letnika je Aleš Moho-

SLIKA 17.

SLIKA 18.

rič v članku *Preluknjana dlan?* pojasnil, od kod se je na sliki 19 vzela svetla pika na sredi sence človeške dlani.

SLIKA 19.

Listu Presek želimo naslednjih 50 let uspešnega izhajanja.

× × ×